

ABSOLUTNÍ SMYSLNOST V RUKOU JANA CHALOUPKA

Malíř Jan Chaloupek je z druhu malířů, kterým k tvorbě nestačí tuba barvy, štětec a natažené plátno. Potřeba rukodělné činnosti mu nikdy nebyla prvotním podnětem k tvůrčímu aktu. Impulsem a hnacím motorem nutícím jej k opakované noční práci, která nezřídka bývá zakončena až s rozedněním, je myšlenka.

V každé etapě jeho díla jej motivovala idea a její vývoj ho vedl k výtvarným realizacím.

V předchozím období Jan Chaloupek tvořil v zajetí vize ZTRÁTY REALITY.

K mezní hranici této teorie však nedospěl, otázka zůstala otevřená, částečně však vyústila do nové ... kde vyhledat a jak prožít ABSOLUTNÍ SMYSLNOST?

A kdo ji může prožít?

Kdo, když lidé smíření s povrchní formou života, ochablí a otupělí z přehrše možností, které jim realita nabízí, z přehrše způsobů, kterými mohou nazírat skutečnost, neumí s ní vlastně dostatečně naložit a rezignují raději i na její reflexi? Není nakonec snazší se se ztracenou realitou smířit?

Pojem, kterému se Jan Chaloupek poddal v posledním období, pochází z úst malíře Francise Bacona. Zatímco Bacon chápe absolutní smyslnost čistě fyzicky, a to výlučně v maskuliní podobě, rozvedl ji ve své teorii Jan Chaloupek na jakoukoliv kvalitu života, kterou jsou lidské receptory schopny zachytit a mít z ní požitek. Chápe ji objektivně, a to v jakémkoliv úkonu či vjemu, který je sto aktivovat a rozproudit smysly natolik, že se naplno pohrouží do prožitku a nakonec vybuchnou slastí.

Aktivátorem se může stát cokoliv: vůně, hudba, ženská krása, absolutní smyslnost se dá prožít i skrze chuťové pohárky ... nebo ji může přinést barva protékající mezi prsty okamžik před tím, než je vtlačena do obrazu - a to je chvíle nalezení absolutní smyslnosti Jana Chaloupka. Zažil ji ve chvíli, kdy vytvářel dílo s názvem *Deset deka černé barvy*.

V duchu myšlenky funkcionalistického teoretika Karla Honzika („... vezme-li někdo kilo surové hmoty a rozpustí-li je, musí si být vědom toho, jakou kvalitu této hmotě dá a zvážit, bude-li lepší než byla ta výchozí...“), vzal určité množství černé barvy a vtisknutím do malé plochy obrazu vytvořil komorní situaci, která fascinuje schopností vyjádřit na malé ploše velké vztahy. Tlak struktur, které v tak objemné ploše vznikají, vybuchuje energií

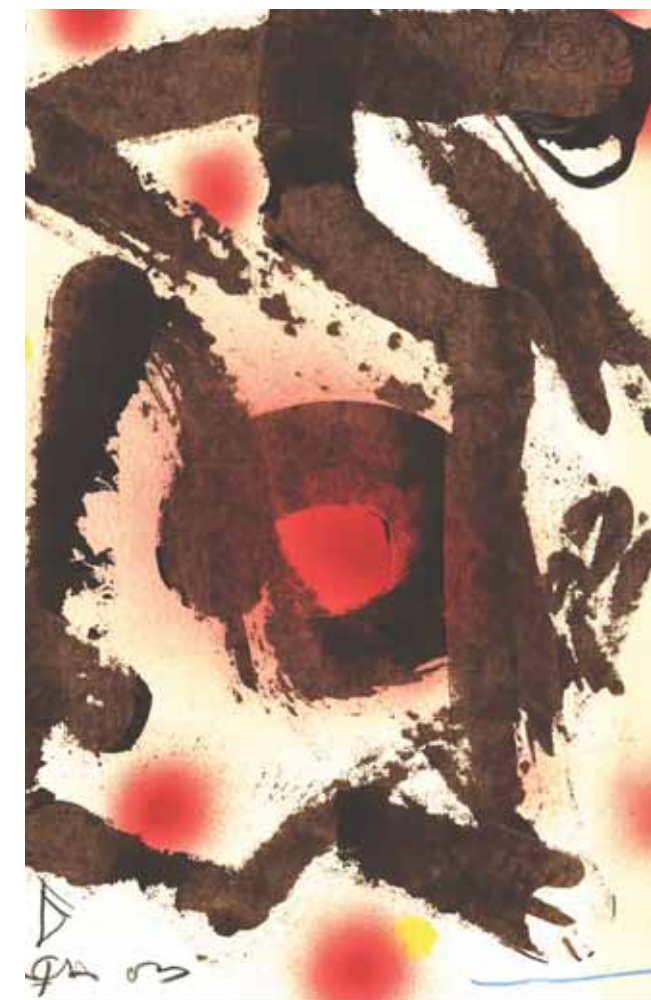
a touhou sdělit zážitek orgastické rozkoše prožívané při aktu tvorby. Absolutní smyslnost je skrze tento obraz vmetena do očí receptora a v případě, že jeho smysly jsou aktivovány a naladěny na předloženou vlnu, je mu tak předána zkušenost prožitku vrcholného nabažení.

Ve stejné atmosféře vznikaly minimalistické gestické kompozice na žlutozlatém pozadí. Přes dominantní tah barvy, která byla na papír nanášena přímo z plechovky, je leckde veden jediný škrť či jediná kudrlinka kontrastně barevnou pastelkou ... Ledabyly? Nepatříčně? Nikoliv ... právě tento škrť, jediná čára, byla vyvrcholením napjaté emoce, která vybuchla v pocit absolutní smyslnosti ... prudký pohyb, který všechno rozhodl.

Slovy autora, stejně jako jediná kapka citronu rozhodne o výsledné chuti lososa, jehož jemné maso se pak dlouze rozplývá na jazyku ... hmmm ... a doušek dobrého vína!

I toto je smyslnost, i toto je jeden z vrcholů, a jsou jich tisíce, stačí se probrat z letargie, rezignace, které podlehly zpozdilým měščíckým masům, které nedosahují ani vitality bakterie ... stačí jen chtít po svých smyslech, aby se z nich stala čidla, sloužit pak budou dokonale, věřte.

Kateřina Tučková, v Brně 1/2004

Galerie JBK, Betlémské náměstí 8, Praha 1

26. ledna – 1. února 2004